

POLSKA

ZEBRANIE DYSKUSYJNE KOMITETU GÓRNICWA PAN

W dniu 7 stycznia 1954 r. odbyło się w Warszawie zebranie dyskusyjne Komitetu Górnictwa PAN, na którym zostały zreferowane i przedyskutowane prace:

W. Budryk — „Zasady nowej metody ochrony powierzchni przed wpływami podziemnych robót górniczych“.

J. Litwiniszyn — „Nowa metoda ochrony powierzchni w świetle

matematycznej analogii przemieszczenia skał z przewodnictwem ciepła“.

St. Knothe — „Spodziewane odkształcenia powierzchni przy zastosowaniu nowej metody ochrony powierzchni“. (A).

NAGRODZENIE PRACOWNIKÓW INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO

Dnia 31.XII 1954 r. na uroczystym zebraniu Prezes CUG prof. dr A. Bolewski wręczył wysokie nagrody pracownikom Instytutu Geologicznego.

Za szczególnie ważne prace i osiągnięcia w zespołach roboczych IG zostali nagrodzeni Ob. Ob.: Zofia Buczek, Edward Ciuk, Eugeniusz Cieśla, Stanisław Dźwigala, Stanisław Hrebniński - Doktorowicz, Tadeusz Janiszewski, Witold Kowalski, Maria Lazarek, Sylwester Marek, Michał Marzec, Antoni Morawiecki, Roman Osika, Katarzyna Pawłowska, Stanisław Pawłowski, Józef Poborski, Władysław Pożaryski, Maria Radolińska, Stanisław Sokołowski, Henryk Teisseyre, Zbigniew Werner, Jan Wyczółkowski, Jerzy Znosko.

Nagrody za prace indywidualne otrzymali Ob. Ob.: Antonina Halicka, Cyryl Kolago, Witold Olendski, Henryk Orkisz, Ryszard Pacowski, Stanisław Radwański, Zbigniew Różycki, Feliks Rutkowski, Leszek Sawicki, Stanisław Siedlecki, Stanisław Tyński, Konrad Witt, Jerzy Wróblecki, Eugeniusz Wutzen, Zofia Zalewska.

Nagrodzeni pracownicy złożyli zobowiązanie dalszej niestrudzonej pracy przy wykonywaniu zadań postawionych przed państwową służbą geologiczną w tezach IX Plenum KC PZPR. (d)

POSIEDZENIE NAUKOWE PTG

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Geologicznego zorganizował w miesiącu styczniu 1954 r. w Krakowie posiedzenia naukowe z następującymi referatami:

- 4.I.1954 S. Kwiatkowski — „Nowe dane o wapieniu węglowym w Górach Świętokrzyskich“.
- 11.I.1954 J. Miodoński — „Metaboliizm a górnictwo“.
- 18.I. 1954 Z. Kirchner — „Badania mikropaleontologiczne morskiego miocenu Polski“.
- 25.I. 1954 A. Oberc — „Permokarbon krakowski w świetle nowych danych“ (K. B.).

Z ŻYCIA ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO PTG

W dniu 9. 12. 1953 r. oddział warszawski Polskiego Towarzystwa Geologicznego zorganizował posiedzenie naukowe, na którym mgr Z. Kortański wygłosił referat naukowy pt. „Brekcja triasu środkowej serii wierchowej Tatr oraz próba systematyki brekcji“ (a)

POSIEDZENIE NAUKOWO - TECHNICZNEJ RADY GEOLOGICZNEJ CUG

W dniu 12.12. 1953 r. odbyło się posiedzenie Naukowo - Technicznej Rady Geologicznej, na którym przedyskutowano tezy na II Zjazd. W wyniku dyskusji podjęto uchwałę:

„Członkowie Naukowo - Technicznej Rady Geologicznej w zrozumieniu zadań stojących przed Państwową Służbą Geologiczną w świetle tezy na II Zjazd włączają się w rytm wzmożonej pracy i zobowiązań podjętych przez grupy geologów zatrudnionych w różnych resortach i jednostkach podległych Centralnemu Urzędowi Geologii. Członkowie Rady, reprezentujący różne dziedziny nauk geologicznych i różne instytucje, wyrażają gotowość zarówno osobiście jak i w imieniu placówek, które reprezentują — udzielenia wszelkiej pomocy dla szybszego zrealizowania zadań stojących przed polską geologią. Członkowie Rady proszą Centralny Urząd Geologii o dysponowanie ich osobami dla wykonania zobowiązań przedjazdowych oraz zadań wynikających z tezy IX Plenum KC PZPR“ (A)

ZEBRANIE GŁÓWNYCH GEOLOGÓW RESORTÓW

W dniu 16.12. 1953 r. odbyło się w Centralnym Urzędzie Geologii zebranie Głównych Geologów Resortów z udziałem przedstawicieli PKPG, Ministerstwa Finansów, Państwowej Komisji Etatów oraz zainteresowanych czynników. Obrady dotyczyły akcji przedjazdownej, zakresu działania resortowych służb geologicznych, zagadnienia ujednolicenia struktury organizacyjnej, systemu planowania oraz plac w przedsiębiorstwach geologicznych. W obradach wzięło udział ponad 100 osób ze wszystkich służb geologicznych. (a)

ZE SZKÓŁ CUG

Dnia 6 grudnia 1953 r. Technikum Geologiczne w Krakowie zorganizowało w salach Akademii Górniczo-Hutniczej rodzicielską konferencję pedagogiczną, na której bez referatów, w samej tylko dyskusji omówiono przykłady drastycznych zjawisk wychowawczych, wynikających z rozluźniającego się współżycia rodziców.

Na konferencji było ponad 150 rodziców. Po dyskusji z inicjatywy komitetu rodzicielskiego odbyło się zapoznawcze zebranie rodziców z nauczycielstwem. Było ono urozmaicone popisami młodzieży: recytacjami własnych utworów literackich, popisami muzycznymi i wokalnymi, występami tanecznymi, wystawą rysunków. Okazało się, że obok pracy i zainteresowań zawodowych uczniowie posiadają rozległe zamiłowania estetyczne — zaczątki godne pielęgnacji. Konkurs na hymn geologów i na godło szkoły odsłonił ciekawe psychologiczne wyobrażenia młodzieży o przyszłym zawodzie.

Dnia 7 grudnia 1953 r. w świetlicy Centr. Zarządu Przemysłu Naftowego przeprowadzono dla młodzieży klas 3 i 4 sprawozdawcze zebranie uczestników Narady Służby Geologicznej, delegatów szkoły: prof. mgr. B. Kleinerowej oraz uczniów — R. Karpówny, M. Wiśkówny i K. Furgalskiego. W zebraniu z ramienia komitetu opiekuńczego wzięło udział naczelny geolog CZPN dr St. Wdowiarz, laureat nagrody państwowej. Na prośbę zebranych

opowiedział on zajmująco o swych pracach geologicznych. Oryginalna treść zawodowa wypowiedzi dra Wdowiarza była cennym wkładem, wzbogacającym sprawozdania od strony wychowawczo - szkoleniowej.

Dnia 20 grudnia 1953 r. z inicjatywy zarządu szkolnego ZMP odbyło się w świetlicy ZUS spotkanie delegacji młodzieży technikum z członkiem KM PZPR tow. Łabudową. Przemówienie tow. Łabudowej i dyskusja poświęcone były sprawom IX Plenum KC i II Zjazdu PZPR oraz 35-leciu KPP.

W spotkaniu licznie byli reprezentowani członkowie zarządu dzielnicowego ZMP, wzięła w nim udział grupa przewodniczących kół szkolnych ZMP. Zebranie było połączone z wieczornicą.

Tak kompleksowo łączą się i przenikają wzajemne różne pozalekcyjne elementy procesu wychowawczo-szkoleniowego, kształtującego na poziomie średnim techników - geologów. Są to zabiegi celowe ze względu na jednostronność zawodową szkolenia, jak również ze względu na braki kulturalne młodzieży. (F. S.)

POSZUKIWANIA ZŁOŻ ROPY I GAZU

W dniu 15 grudnia 1953 r. odbyła się w Krakowie konferencja naukowo-techniczna poświęcona zagadnieniom poszukiwań złóż ropy i gazu, na której mgr inż. Zbigniew Obuchowicz wygłosił referat pt. „Metodyka poszukiwań złóż ropy i gazu“ oraz „Wytyczne dla poszukiwań złóż ropy i gazu w Polsce“. Konferencję zorganizowało Stowarzyszenie Naukowo - Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego działające w ramach Naczelnej Organizacji Technicznej. b

JOACHIM HEMPEL

W styczniu br. obchodził 70 rocznicę urodzin geolog naftowy mgr Joachim Hempel. Syn Joachima Hempla autora znanej mapy geologicznej Dąbrowskiego Zagłębia Węglowego urodził się w Dąbrowie Górniczej w 1884 r. Szkołę średnią ukończył w Warszawie, gdzie brał udział w strajku szkolnym. Na studiach wyższych, które odbył w Szwajcarii we Fryburgu i Lozannie uzyskał stopień licencjata. Nie mając możliwości kontynuowania pracy doktorskiej rozpoczętej u prof. Lugeona w Lozannie, z braku środków materialnych, Hempel zaangażował się w przemysle naftowym jako geolog na obszarze Karpat fliszowych. W ostatnich latach przed wojną zajmował się rudami żelaza na tym samym obszarze.

Poza zajęciami praktycznymi, które go głównie absorbowały, J. Hempel zajmował się też pracą naukową. W 1925 r. opublikował w Kosmosie „Zarys budowy Borysław-

skiego. Zagłębia Naftowego". Ponadto przez kilka lat kartował jako współpracownik Państwowego Instytutu Geologicznego w okolicach Sanoka, o których opublikował dwie rozprawy w Sprawozdaniach (1930 i 1933 r.) oraz kilka notatek w Posiedzeniach PIG.

Obecnie jest naczelnikiem Wydziału Nafty i Gazu w Biurze Dokumentacji Geologicznej Centralnego Urzędu Geologii. (st. k.)

NOWI MAGISTRZY INŻYNIEROWIE

Dnia 29 stycznia 1954 r. na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym AGH w Krakowie złożył egzamin końcowy student Studium Magisterskiego obywatel chiński Wan Czan.

Wan Czan odbył część studiów w Pekinie na tamtejszym uniwersytecie, ostatnie zaś lata poświęcił studiom specjalnym na AGH w zakresie geologii złóż węgla, uzyskując stopień magistra inżyniera.

Jednocześnie uzyskał stopień magistra nauk technicznych tej samej specjalności — inż. Andrzej Obtułowicz. (Z. D.)

Z S S R

NOWI CZŁONKOWIE AKADEMII NAUK ZSRR

W dniach 20—24 października 1953 r. odbyło się Walne Zebranie Sekcji Geologii i Geografii Akademii Nauk ZSRR. Wybrano 8 nowych członków rzeczywistych sekcji a mianowicie: 3 geologów: prof. prof. Anatola Bietechtina, Mikołaja Strachowa i Mikołaja Szatskiego, 2 geochemików: prof. Dymitra Szczerbakowa i Aleksandra Winogradowa, petrografa prof. Dymitra Korzyńskiego, krystalochemika prof. Biełowa i geografa Inocentego Gierasimowa.

Ponadto do sekcji dokooptowano 21 nowych członków — korespondentów, wśród których znaleźli się znani geolodzy: prof. prof. Włodzimierz Biełousow, Leonid Pustowałow, Piotr Szwiecow, Arkadiusz Iwanow, Sergiusz Obruczew, Stanisław Kalesnik i Lew Zenkowicz.

Sekretarzem Sekcji Geologii i Geografii Akademii Nauk ZSRR na okres bieżącego roku został prof. D. Szczerbakow. (JG)

NOWE ŹRÓDŁO MINERALNE

Na Kaukazie, w okolicy stacji Nagut podczas wiercenia szybów poszukiwawczych odkryto gorące źródło mineralne. Temperatura jego wody przekracza 50 stopni. Badania przeprowadzone przez Piątgorski Instytut Balneologiczny wykazały, że woda nowego źródła jest pod względem swego składu podobna do słynnego esentuckiego źródła nr 17.

Wydajność źródła wynosi kilka milionów litrów na dobę. (G)

STOSOWANIE WODY PRZY WYDOBYWANIU ROPY NAFTOWEJ

W radzieckich rejonach naftowych stosuje się metodę wydobycia, polegającą na włączaniu wody w złoża ropy. Woda przenikając porowatą przestrzeń pokładu wypiera ropę naftową ku otworowi szybu. W ten sposób osiąga się lepsze wykorzystanie.

Metodę tę zastosowano po raz pierwszy w Baszkirii na złożu Tujmazińskim. Wodę — którą doprowadzono z przepływającej w pobliżu rzeki — włącza się pod ciśnieniem 60 atmosfer. Doprowadzenie wody reguluje się w zależności od struktury geologicznej pokładu na podstawie specjalnych obliczeń. Ciśnienie w pokładach naftowych utrzymuje się na określonym, stałym poziomie, dzięki czemu można obecnie wydobywać zaplanowaną ilość ropy naftowej ze znacznie mniejszej ilości szybów. System ten przynosi duże oszczędności polegające na zredukowaniu wydatków związanych z budową nowych szybów oraz częściowym zmniejszeniu obsługi kopalni. (G)

RUMUNIA

SUKCESY PRZEMYSŁU NAFTOWEGO W RUMUNII

Przemysł naftowy w Rumunii osiągnął w roku 1953 niebywały dotychczas poziom wydobycia — przeszło 9 milionów ton ropy naftowej. Liczne kopalnie nafty przedterminowo wykonały zadania roczne.

Przemysł naftowy wyposaża się w nowy sprzęt techniczny. Stworzony w latach władzy ludowej przemysł urządzeń naftowych produkuje komplety urządzeń wiertniczych, pompy awaryjne, wyciągi ruchome, aparaturę dla rafinerii nafty i inne. (G)

PRZODUJĄCE METODY WYDOBYCIA ROPY NAFTOWEJ

Na terenach naftowych Rumunii upowszechnia się coraz bardziej wiercenia szybkościowe oraz pochylone wiercenia turbinowe, metody eksploatacji otworów wiertniczych za pomocą wtlaczania gazu lub wody do warstw ropodajnych w celu podtrzymania niezbędnego ciśnienia.

Na polach naftowych Mołdowy w wyniku wtlaczania gazów wydobycie ropy zwiększyło się kilkakrotnie. W Boldeszti po wtłoczeniu wody samoczynny wyrzut ropy naftowej wzrósł trzy-czterokrotnie.

WŁOCHY

KRYZYS W PRZEMYSLE SIARKOWYM WE WŁOSZECH

Poważny kryzys panuje w przemyśle siarkowym na Sycylii z powodu kompletnego zaprzestania eksportu. Zapasy siarki we Włoszech wynoszą obecnie około 150 tys. ton i prawdopodobnie nie zmniejszą się w najbliższej przyszłości. Rynek francuski i północnej Afryki (kolonie francuskie), który chłonał normalnie duże ilości siarki włoskiej, zaopatruje się obecnie z innych źródeł, z którymi produkcja Sycylii nie jest w stanie konkurować.

(Xt)

USA

AUTARCHIA SUROWCOWA NIEREALNYM SNEM USA

Tak pisze „Chemical a. Eng. News“ z 2.XI. 1953 (str. 4501). Ameryka zależna jest w zupełności od półkuli wschodniej, jeśli idzie o diamenty przemysłowe, azbesty, niob, tantal, cynk, wolfram i szereg innych minerałów, których się nie wymienia. Zdaniem Departamentu Spraw Wewnętrznych polityka USA powinna iść w kierunku gromadzenia poważnych zapasów i zorganizowania na szeroką skalę badań geologicznych, mających na celu odkrycie złóż mineralnych, znajdujących się prawdopodobnie na dużej głębokości.

(Xt)